

21.3.2022

Kansallisen rokotusasiantuntijaryhmän lausunto neljänsistä koronarokoteannoksista

THL:n pohjaehdotus: Neljäs annos 80 vuotta täyttäneille ja hoitokodeissa asuville tänä keväänä? Nuoremmalle väestölle ei tule antaa neljänsiä annoksia tänä keväänä. Valmistaudutaan antamaan syksyllä neljänsiä annoksia muille iäkkäille ja riskiryhmiin kuuluville sekä sote-ammattilaisille riippuen epidemian kulusta ja vallitsevista varianteista.

KRAR suosittelee, että pohjaehdotuksen mukaisesti 80 vuotta täyttäneille ja hoitokodeissa asuville annetaan tänä keväänä neljäs koronarokoteannos, kun toisesta annoksesta on kulunut vähintään 4 kuukautta. Muiden riskiryhmien (Muiden riskiryhmien (kuten 60-79 vuoden ikäisten sekä lääketieteellisten riskiryhmien) osalta tilannetta tulee aktiivisesti seurata tautitilanteen ja kolmen rokoteannoksen tehon säilymisen suhteen kevään ja loppuvuoden aikana. Seuranta tarvitaan myös vallitsevien virusvarianttien, neljänsien annoksien tehosta, haittavaikutuksista ja immunologisista vaikutuksista kertyvän tiedon, EMA:n kannanottojen ja mahdollisesti käyttöön tulevien eri virusvariantteihin kohdistettujen rokotteiden osalta. Kertyvän tiedon perusteella varaudutaan antamaan neljänsiä annoksia riskiperusteisesti ja oikea-aikaisesti niin, että parhaiten estetään vakavia tauteja, kuolemia ja elinvuosien menetystä.

Perustelut: Nykyisin käytössä olevat koronarokotteet eivät ole tehokkaita estämään virustartuntoja, mutta kolme annosta tuottaa vakavaa tautia vastaan varsin hyvän suojan, joka THL:n tekemän tutkimuksen mukaan säilyy yli 70-vuotiailla hyvänä ainakin useita kuukausia. Kuitenkin 80 vuotta täyttäneillä alkaa näkyä immuunisuojan heikkenemistä erikoissairaanhoidossa hoidettujen tautien ja kuolemien osalta. Heille kevään aikana annettavasta neljännessä annoksesta saataisiin todennäköisesti ainakin lyhytkestoista hyötyä. Myös 70-79 vuoden ikäisten erikoissairaanhoidon tapaukset ovat lisääntyneet, mutta tämä johtuu nähtävästi lähinnä epidemiatilanteesta eikä rokotussuojan heikkenemisestä, ja neljännessä annoksesta ei olisi juuri nyt odotettavissa selvää hyötyä. Neljänteen annokseen saattaa liittyä jatkorokotusten kannalta myös haittapuolia, koska samaan alkuperäisen viruksen antigeeniin perustuviin, toistuvasti annettuihin rokotteisiin voi liittyä riski siitä, että vaste tuleville rokoteannoksille jää heikommaksi. Kehitteillä olevien uusien koronarokotteiden käytön kannalta tämä on huomioitava asia, josta tarvitaan lisätietoa. Kun neljänsiä rokoteannoksia annetaan kevään aikana monessa maassa, saadaan myös turvallisuustietoa niistä lisää. THL ja KRAR seuraavat tilannetta ja tekevät tiedon karttuessa alle 80-vuotiaiden neljänsistä annoksista uusia ratkaisuja varmistaen, että rokottamisen hyödyt ovat rokotettaville selvästi suuremmat kuin haitat.